

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/38/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112225043
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8112225043.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Žilina, Hodžova 11, IČO: 31575951, p r o t i žalovanému: X. Q., R.. X.X.XXXX, N. D. N., Š.C. XX, t.č. na neznámom mieste zastúpený opatrovníčkou K.. Q. R., súdnou tajomníčkou Okresného súdu Prešov, o zaplatenie 105,64 Eur a prísl. takto

r o z h o d o l :

Súd žalobu z a m i e t a.

Účastníci n e m a j ú nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou zo dňa 15.8.2012 domáhal zaplatenia sumy 105,64 Eur na základe pripojenej zmluvy o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, ktorou podľa neho malo byť dohodnuté povolené prečerpanie na osobnom účte žalovaného. Žalovaná suma mala tak predstavovať istinu 70,26 Eur, ktorú žalovaný prečerpal na účte a sankčný úrok z omeškania 35,38 Eur. Žiadal priznať aj úroky z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 70,26 Eur od 12.3.2010 do zaplatenia.

Žalovaný sa zdržiava na neznámom mieste, preto mu bol v zmysle § 29 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) ustanovený pre toto konanie opatrovník, ktorý sa k žalobe nevyjadril a na pojednávanie sa napriek riadnemu a včas doručenému predvolaniu nedostavil. Súd s použitím § 101 ods. 2 O.s.p. konal v jeho neprítomnosti.

Súd vykonal dokazovanie písomnými vyjadreniami žalobcu, zmluvou o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb zo dňa 8.2.2008, výzvou zo dňa 1.8.2009, odstúpením od zmluvy zo dňa 3.3.2010, výpismi z účtu, všeobecnými obchodnými podmienkami žalobcu, sadzovníkom poplatkov ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

Dňa 8.2.2008 uzavreli účastníci zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, na základe ktorej žalovaný si zriadil u žalobcu osobný účet a používal jeho platobnú kartu. Z tejto zmluvy jasne vyplýva, že nebolo dohodnuté povolené prečerpanie na účte.

Napriek nepovolenému prečerpaniu peňažných prostriedkov na osobnom účte listom zo dňa 1.8.2009 vyzval žalobca žalovaného k úhrade debetného zostatku vo výške 23,29 Eur.

Neskorším listom zo dňa 3.3.2010 žalobca odstúpil od predmetnej zmluvy z dôvodu, že na spomínanom účte je vykazovaný debetný zostatok vo výške 69,87 Eur.

Na základe výzvy súdu žalobca neskôr písomným podaním zo dňa 10.5.2013 (č.l. 28) uviedol, že v skutočnosti išlo o nepovolený debet. Keďže žalovaný nevyrovnal debetný zostatok žalobca odstúpil od zmluvy listom zo dňa 3.3.2010 a dňa 11.3.2010 došlo k vyrovnaniu nevyrovnanej výšky debetného zostatku žalovaného žalobcom vo výške 70,26 Eur s tým, že jednalo sa o účtovné vyrovanie zo strany žalobcu. Ohľadom zvyšku žalovanej sumy 35,38 Eur uviedol, že ide o sankčný úrok z omeškania (zmluvnú pokutu) podľa čl. III. bodu 23 VOP a sadzobníka poplatkov časti D depozičné produkty - povolené prečerpanie na osobnom účte bodu 1.D.5 a predstavuje 20% zo sumy 70,26 Eur od 12.3.2010 do podania žaloby.

Ďalším podaním zo dňa 1.8.2013 (č.l. 37) opäť na výzvu súdu už uviedol, že suma 70,26 Eur predstavuje nedoplatky na poplatkoch, zmluvnej pokute a úrokoch. Malo pritom ísť o poplatky za vykonané transakcie, mesačný poplatok za balík výhoda - 2,55 Eur a mesačný poplatok Maestro 0,55 Eur úroky a poplatok za výzvu vo výške 15 Eur.

Keďže žalobca zmenil právny dôvod žaloby, ktorá súvisí s inými skutkovými okolnosťami, súd uznesením č.k. 11C 38/2013 - 46 zo dňa 15.10.2013 túto zmenu žaloby v zmysle spomínaného písomného podania žalobcu pripustil.

Súd zároveň vyzval žalobcu na špecifikáciu uplatnených poplatkov a úrokov vo výške 70,26 Eur s upozornením, že ich vysvetlenie v liste zo dňa 1.8.2013 je nedostatočné. Žalobca však v odpovedi zo dňa 4.11.2013 (č.l. 49) opäť v tejto časti uviedol len to, čo vo svojom predchádzajúcom vyjadrení. Súd preto rozsudkom č.k. 11C 38/2013-51 zo dňa 20.11.2013 žalobu zamietol. Ohľadom sumy 35,38 Eur z dôvodu, nebola uzavretá písomná dohoda o zmluvnej pokute a vo zvyšku z dôvodu nesplnenia dôkaznej povinnosti žalobcu ohľadom preukázania dôvodnosti uplatnenia tohto nároku.

Po vyhlásení rozsudku (dňa 21.11.2013) bolo doručené súdu ďalšie vyjadrenie žalobcu obsahujúce špecifikáciu žalovanej sumy 70,26 Eur. Tá predstavuje poplatky, balík výhoda 50+ za obdobie marec a apríl 2009 po 3,29 Eur a do mája 2009 do marca 2010 po 3,65 Eur mesačne, teda spolu 43,08 Eur. Ďalej je to poplatok za výzvu - debet zo dňa 3.8.2009 vo výške 15 Eur a zo dňa 1.6.2009 vo výške 5 Eur. Zvyšok spomínanej žalovanej sumy majú predstavovať úroky za jednotlivé obdobia v úhrnej výške 7,17 Eur. Žalobca ako dôkaz na preukázanie tohto nároku predložil len zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, v ktorej sa však žiadny poplatok za službu balík výhoda 50+ nenachádza. Predložil tiež výpisy z bežného účtu žalovaného, v ktorých je tento poplatok mu účtovaný. Žalobca žiadnym spôsobom nevysvetlil spôsob výpočtu úrokov vo výške 7,17 Eur a nepredložil ani dôkazy o dôvodnosti uplatnených poplatkov za výzvu - debet. Súd pripomína, že žalobca sám nemal ujasnené, čo predstavuje túto žalovanú sumu, keď vo svojom predchádzajúcom vyjadrení zo dňa 4.11.2013 (č.l. 49) tvrdil, že suma 70,26 Eur predstavuje poplatky za vykonané transakcie, mesačný poplatok za balík výhoda vo výške 2,55 Eur a mesačný poplatok maestro 0,55 Eur a zvyšok sú úroky a poplatok za výzvu vo výške 15 Eur.

Krajský súd v Prešove rozsudkom č.k. 17Co 36/2014-95 zo dňa 29.4.2014 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o zamietnutí žaloby o zaplatenie 35,38 Eur a vo zvyšku rozsudok zrušil a vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že žalobca tento nárok špecifikoval síce až po pojednávaní, ale keďže nebol poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p. je potrebné, aby súd prvého stupňa na túto, hoci oneskorene predloženú špecifikáciu, prihliadal.

Následne súd listom zo dňa 6.3.2015 vyzval žalobcu na predloženie príslušných sadzobníkov preukazujúcich výšku žalovaných poplatkov a vyzval ho aj na vysvetlenie výšky úrokov 7,17 Eur. Žalobca na túto výzvu reagoval listom zo dňa 16.3.2015, ku ktorému pripojil sadzobníky, v ktorých sú však

uvedené len poplatky za balík služieb a nie sú uvedené poplatky za výzvu - debet a takisto žiadnym spôsobom nevysvetlil výšku žalovaných úrokov 7,17 Eur.

Za dôležitú skutočnosť, ktorou súd sa v predchádzajúcom rozsudku vzhľadom na prijatý právny záver nezaoberal je to, že žalobca listom zo dňa 3.3.2010 odstúpil od príslušnej zmluvy v súlade s VOP (č.l.4). Žalobca aj vo všetkých svojich písomných vyjadreniach zdôrazňoval, že došlo k tomuto platnému odstúpeniu od zmluvy.

Podľa VOP žalobcu - článok III. Účty a vkladné knižky v časti A bod 37 banka je oprávnená od zmluvy odstúpiť pre podstatné porušenie zmluvy, ak klient dosiahol nepovolený debet a v lehote stanovenej bankou nepovolený debet nevyrovnal. Doručovanie písomnosti je upravené v článku IX časti B kde v bode 3 sa uvádza, že písomnosti banky sa považujú za doručené, ak sú doručované poštou na druhý pracovný deň odo dňa odoslania.

Podľa § 708 ods. 1 Obchodného zákonníka zmluvou o bežnom účte sa zaväzuje banka zriadiť od určitej doby na určitú menu bežný účet pre jeho majiteľa.

Podľa § 708 ods. 2 Obchodného zákonníka na uzavretie zmluvy sa vyžaduje písomná forma.

Je nepochybné, že zmluvný vzťah medzi účastníkmi je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu s poukazom na § 52ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) v znení účinnom od 1.1.2008.

Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Súdy už vo viacerých svojich rozhodnutiach judikovali, že všetky spotrebiteľské zmluvy vrátane tých, ktoré boli uzavreté podľa Obchodného zákonníka majú občianskoprávny charakter. Ak by z pôsobnosti § 54 ods. 1 OZ mali byť vyňaté niektoré typy spotrebiteľských zmlúv, zákonodarca by to explicitne upravil. Ustanovenia § 54 ods. 1 OZ sleduje vylúčenie dopadu nepriaznivejšieho právneho následku na spotrebiteľa, oproti následku, ktorý dopadá na spotrebiteľa podľa „tohto“ zákona, pričom je logické, že zákonodarca tým rozumel Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva (teda aj odstúpenie od zmluvy) sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo, ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave zhoršilo. Napokon nejasnosti v tomto smere už odstránil zákon č. 102/2014 Z.z., ktorý doplnil § 52 ods. 2 OZ o nasledovnú vetu: „na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho

zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva“. Keďže k tomuto ustanoveniu neexistuje prechodné ustanovenie, je potrebné ho aplikovať od účinnosti spomínaného zákona a to aj na skôr vzniknuté právne vzťahy. Tento právny záver totiž vyslovil Najvyšší súd SR v rozhodnutí 3MCdo 12/2014 zo dňa 21.4.2015.

Vychádzajúc z občianskoprávneho charakteru spotrebiteľskej zmluvy a skutočnosti, že úprava odstúpenia od zmluvy podľa Občianskeho zákonníka je pre spotrebiteľa výhodnejšia ako úprava v Obchodnom zákonníku, preto s poukazom na § 54 ods. 1 OZ sa použije pre tento inštitút § 48 OZ.

Podľa 48 ods. 1 OZ od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté.

Podľa 48 ods. 2 OZ odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa § 48 ods. 2 OZ sa pri odstúpení zmluva ruší od začiatku (ex tunc) a preto vzťah z nej je potrebné vyporiadať podľa § 457 OZ, podľa ktorého ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Je náležité a plne v súlade s princípom ochrany spotrebiteľa, ak sa pre spotrebiteľské vzťahy aplikuje občianske právo a nie podnikateľské právo, ktoré je pre spotrebiteľa nevýhodnejšie. Je potrebné vychádzať aj z toho, že zmluvu a VOP koncipoval len žalobca, ktorý sa navyše sám rozhodol pre odstúpenie od zmluvy, aj keď mohol použiť iné právne inštitúty. Súd dodáva, že k totožnému právnemu záveru o účinkoch odstúpenia od zmluvy o bežnom účte a to aj v sporoch týkajúcich sa toho istého žalobcu, teda Prima banky Slovensko a.s. došiel Krajský súd v Prešove v rozsudku 6Co 182/2013 zo dňa 10.6.2014, 5Co 85/2013 zo dňa 21.8.2014, 14Co 64/2013 zo dňa 28.11.2013, ale aj Krajský súd v Trnave v rozsudku 24Co 9/2014 zo dňa 27.8.2014 a Krajský súd v Nitre v rozsudku 5Co 243/2013 zo dňa 5.2.2014. Pre úplnosť súd dodáva, že právny záver o posúdení odstúpenia od zmluvy podľa Občianskeho zákonníka bol prijatý aj pri spotrebiteľských úveroch ako to vyplýva opäť z rôznych rozhodnutí odvolacích súdov napr. Krajského súdu v Prešove 1Co 154/2014 zo dňa 8.10.2014, 8Co 15/2013 zo dňa 16.12.2013, 6Co 81/2012 zo dňa 14.2.2013 alebo Krajského súdu v Trnave 11Co 47/2014 zo dňa 22.10.2014. Dokonca touto problematikou sa zaoberal aj Ústavný súd SR, ktorý uznesením I.US 402/2013 zo dňa 19.6.2013 sťažnosť odmietol, pretože právne posúdenie odstúpenia od zmluvy podľa Občianskeho zákonníka pri spotrebiteľskom úvere považoval za ústavne komformné.

Vychádzajúc z ustanovenia § 457 OZ žalobca má teda nárok len na vrátenie finančných prostriedkov, ktoré by poskytol žalovanému a nemá nárok na plnenie zo zmluvy, ktorá bola zrušená od začiatku. Nemá preto nárok na poplatky, ktoré sú predmetom žaloby vrátane úrokov. Vo vzťahu k úrokom a poplatkom za výzvy - debet súd však opäť poukazuje aj na neunesenie dôkazného bremena žalobcu, keďže tieto nároky napriek opakovaným výzvam súdu žalobca dostatočným spôsobom nepreukázal.

Výrok o trovách konania vyplýva z ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. a tej skutočnosti, že úspešný žalovaný si túto náhradu neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.